

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 30. oktobra 1897.

Štev. 30.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dné 7. novembra 1897, ob 3. uri popoldne,

javen shod

v gostilni g. Švaj-a v Borljah v Ziljski dolini

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. O koroškem deželnem zboru; poroča gosp. deželni poslanec Fr. Grafenauer.
3. O pomenu in važnosti volitev.
4. O državnem zboru in političnem položaju.
5. Raznoterosti in prosta zabava.

Slovenski Ziljani! Prihitite na važen shod v prav obilnem številu!

Odbor.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

Dipaulijev jezikovni predlog.

Poslaniška zbornica je mirovala od 2. do 5. oktobra, a zunaj po dunajskem mestu je razsajala neprijetna burja in nevihta. S slabim vremenom vred so se nenadoma shujšale vsaj za nekaj dnij tudi razmere med strankami zborniške večine. Prišlo je do tega tako-le: Nemška katoliška ljudska stranka, katero vodita baron Dipauli in dr. Ebenhoch, je dosedaj v vseh važnih zadevah glasovala s slovensko desnico. Ker se ni udala pritisku nemških kričačev in ker ni ropotala z obstrukcionisti po Schönererjevem komandu proti jezikovni naredbi, očitali so nemški liberalci konservativnim Nemcem, da izdajajo svoje ljudstvo, svoje nemštvo. Vedno očitane in predbacivane je vsaj nekoliko preplasil baron Dipauli in njegove tovariše. Bojijo se, da bi katoliška stranka res ne izgubila svoje zaslonbe v nemškem národu, če bi se še nadalje držala Slovanov ter njih zahteve podpirala. Iz tacih razlogov je torej baron Dipauli v 6. seji dné 5. oktobra nasvetoval, da naj se reši národno in jezikovno vprašanje po posebnem zakonu in naj se umaknevo jezikovne naredbe za Češko in Moravsko. V ta namen naj zbornica izvoli odbor 26 članov, ki ima o novem zakonu poročati v teku šestih tednov. Mi Slovenci ne moremo imeti posebnih pomislekov proti tej nameri, ki bi našim manjšinam postavno varovala národni obstanek in zagotavljala jezikovne pravice. A drugače sidi Mladočehi in Poljaki. Oni se hudujejo nad Dipaulijem, ker tako važnega predloga ni objavil popred načelnikom desniških skupin; najbolje pa mu zamerijo, ker podpira svoj nasvet z besedami: „da je vsled jezikovnih naredb velika razburjenost na Češkem in Moravskem“. Ko bi izostale te žaljive besede, sprijaznila bi se vsa desnica lažeje s predlogom, ki ima prav za prav res dober namen. Vsled tega nekako samolastnega postopanja konservativnih Nemcev prišla je dosedanja jedinstvo in složnost na desnici v nevarnost in liberalci se smeje v pest, češ: sedaj bode razpadla večina in seveda tudi odstopila vlada. Drugi pa trdijo, da razprtija v večini ni nikomur bolj všeč, kakor grofu Badeniju, ki že od nekdaj ne mara katoliške ljudske stranke kot del večine. Zastopniki nemško-konservativnega kluba pa zatrjujejo, da Dipaulijev predlog ni nikakor naperjen proti večini, temveč proti grofu Badeniju in njegovi vladi, ktere nočejo podpirati, ker ne mara za katoliška in konservativna načela. Položaj je torej zopet jako zamotan.

Razne razprave in predlogi.

Dné 5. t. m. je grof Badeni prvokrat po dvo-boju došel v zbornico; poslanci so molčali, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Tiha in mirna pa je bila tudi vsa dolgočasna seja, ki je trajala od 11. do 6. ure. O državni podpori za pokrajine, ki so po vremenskih nezagodah škodo trpele, so govorili danes poslanci dr. Scheicher, Wohlmeier in Oberndorfer za Nižje-Avstrijsko; Bohaty in Adamek za Češko deželo. Govorniki se spuščajo vse preveč v malenkostne podrobnosti, potratijo po dolgem besedičenju zlati čas in razprava ne pride do konca.

Vlada je v tej seji predložila načrt zakona, kateri določuje, da bi se prihodnje leto v zboljševanje nerodovitnih zemljišč, v posuševanje močvirij itd. potrosilo 850 tisoč goldinarjev, za dōbo nastopnih 9 let pa vsako leto po jeden milijon. V drugem načrtu zahteva za l. 1898. za stalno armado in mornarico 59.211 novincev (rekrutov), in 10.000 mož za deželno brambo. Poslanci pa so tudi v tej seji ponavljali celo vrsto vprašanj in predlogov, ki so bili zakopani v minulem zasedanju. Slovenski posl. Berks nasvetuje, da se zniža cena soli; posl. Szayer, da se ustanovijo prodajalnice za živinsko in kuhinjsko sol v vsakej občini; posl. Kubik, naj se odpravijo pristojbine za donajanje sodnijskih pisem; posl. Neunteufel, naj se znižajo prenosnine pri kmetijskih posestvih (prijemščinah). Dr. Ebenhoch izroči nujni predlog, da se postavnim potom zavarujejo delavci za čas, ko postanejo za kako delo nezmožni ali kedar dela ne dobijo. Isti poslanec ponavlja svoj šolski predlog, kterege pa je toliko izpremenil, da ostane sploh dolžnost, da otroci skozi 8 let obiskujejo šolo, deželni zbori pa lahko za posamezne dežele skrajšajo to dolžnost na šest let.

V nastopnih dveh sejah dné 6. in 7. oktobra je 27 govornikov zopet opisovalo nesrečo in revščino, v kateri se nahajajo po letošnji povodnji in toči poškodovani prebivalci. O škodi in bedi na Primorskem in v Dalmaciji sta govorila poslanca Spinčić in Biankini. Oba ljudska zastopnika naglašata, da so vse vlade vedno zanemarjale Istro in Dalmacijo; zato ni čudno, da ste te dve deželi zaostali v gospodarskem oziru. Hudo je zadela te pokrajine nesrečna vinska pogodba z Italijo. Tudi ribarenje ob avstrijskih obalah v Adriji je urejeno Lahom v korist in vnanji t. j. laški delavci imajo prednost pred domačimi. Država bi bila torej dolžna, da podpira revno prebivalstvo, katero trpi pomanjkanje vsled vremenskih nezagod. Govornika izvajata nado, da vlada ne bode pozabila tužne Istre in Dalmacije.

Za besedo se je oglasil tudi dunajski župan posl. dr. Lueger, da bi branil čast dunajskega prebivalstva zoper razne napade socialnih demokratov in liberalcev, ki so Dunajčanom očitali, da se ti niso skazali dosti usmiljene ob času zadnjih nesreč. Nemški liberalec Bohaty je namreč očital: Kje je zlata Praga in kje je zlato dunajsko srce, ko iščejo mnoge občine pomoči vsled vremenskih nezagod? In bukovinski žid Tistinginger je klical: Dunajčani imajo pločevinsko (plehnasto) srce! Oba širokoustača je neusmiljeno okrcal dr. Lueger, ko je našteval tisočake in tisočake, ktere so Dunajčani zbrali v pomoč ponesrečenim, akoravno so dunajski židi ovirali pobiranje denarnih doneskov. Končal je s krasnimi besedami: „Ako se tudi v državni upravi povsod udomačijo krščanska načela, potem ne bode treba prositi in beračiti pri finančnem ministru za podporo; država bo vsem stradajočim revežem iz krščanske ljubezni pomagala brez prošnje.“ Bog daj, da bi še mi doživeli takih časov!

Dolgotrajna razprava o državni podpori za ponesrečene okraje je bila končana s tem, da so se vsi nujni predlogi o tej zadevi izročili budgetnemu (denarnemu) odseku, ki naj v 14. dnéh zbornici poroča in stavi potrebne nasvete. Obstrukcionisti so hoteli po vsej sili poseben odsek, da bi tako nujno stvar še bolj zavlekli. Ostali so s svojim predlogom v manjšini. — Vlada je v sedmi seji (dné 6. oktobra) predložila nov načrt zakona,

po katerem se ima postavno urediti krošnjarstvo. Že leta in leta se pritožujejo obrtniki in trgovci, da jim delajo krošnjariji veliko škodo. Vlada je uvaževala pritožbe ter namerava omejiti krošnjarijo. Novi zakon našteva več stvari, s kterimi ne bodo smeli krošnjariti n. pr.: meso, mleko, jesih, očala, žepne ure, vrednostni papirji itd. V mestih in krajih, ki štejejo nad 10 tisoč prebivalcev in v kopališčih more biti krošnjarstvo prepovedano za vse ali le določeno blago, za določen ali nedoločen čas. Prepoved sme skleniti mestni zastop, potrditi jo pa mora ministerstvo.

Nemci sami med seboj.

Osma seja (dné 7. oktobra) je bila zopet zelo burna in viharna — ne zaradi nagajivosti, ampak zavoljo tega, ker so se Nemci raznih strank med seboj ljuto in besno prepirali.

V enomer so se kavsali rudečkarji (socialni demokrati) in krščanski socialisti. Razburjenost je vskipela do vrhunca med govorom rudečkarja Schramel-na, kateri je zagovarjal nauke in namene socialnih demokratov, ob enem pa robato zmerjal dr. Luegerja, njegove tovariše in protižidovsko krščansko stranko. Ko je med drugimi neslanostmi trdil, da verski pouk ne sliši v ljudske šole, zapije antisemit Gregorig vmes: „Pač pa prosta ljubezen.“ Sedaj priskoči Schönererijanec Iro, zakriči nekaj besedij, kterih drugi poslanci niso razumeli, dunajskega poslanca Gregoriga pa so najhujše zabodle in užalile. Grozno razburjen primeri ta Irota psovko: „Feigling — Haderlump“ (figa-mož — lump) v obraz. Sedaj dvigne Iro svojo pest ter hoče Gregoriga mahnuti za uho. K sreči se vstavi dr. Lueger med njiju in zabrani pretep. Ministri so jo med tem prizorom popihali iz zbornice, med poslanci je navstal silni vrišč, ki je trajal kake pol ure. Predsednika namestnik dr. Abrahamovič je klical in zvonil, toda v groznem nemiru ga nihče ni slišal. Zbežal je torej iz svojega sedeža in seja je prenehala, dokler se duhovi niso zopet nekoliko umirili.

Ob sklepu se je posl. Iro od predsednika zahteval, naj se izvoli tako imenovani grajalni odbor; ta naj preiskuje razžaljive besede posl. Gregoriga ter njemu zaradi tega izreče grajo. To je največja kazen, katero more državni zbor poslancu prisoditi, ki je razžalil drugega poslanca. Odbor se je izvolil drugi dan iz poslancev vseh strank državnega zbora, zaslišal je več prič in po triurnem posvetovanju predlagal še tisti dan: „Zbornica naj graja posl. Irota, ki je z besedami: „Sodawasser bei Wimberger“ hudo razžalil poslanca Gregoriga in njegovo družino; ob enem pa se graja izreče tudi Gregorigu zavoljo psovke, s kterimi je zmerjal Irota.“ Pri razpravi je dr. Lueger ojstro prijel Schönererijance, ki drugega ne znajo, kakor poštene ljudi ometavati z blatom in to po nezapečatenih, javnih in brezimnih dopisnicah. Pri tej priliki je kot katoličan in državljan odločno obsodil dvo boj — v pričo grofa Badenija, ki je ves bled moral poslušati opravičeno obsodbo svojega postopanja. Dr. Lueger pa je ob enem priznal, da tudi njegov prijatelj zasluži grajo, toda predlaga, naj zbornica njega nekoliko izgovarja zavoljo onih razžaljih besed, ktere je spregovoril v svojej opravičeni jezi. Ta predlog je obveljal. Pri glasovanju je zbornica soglasno izrekla grajo obema poslanema. S tim bi bila umazana zadeva lahko rešena, a za Irota in za celo Schönererjevo kliko je imela še neprijetne posledice. Kajti zagrizenec Iro je storil še drugo bedarijo. On je namreč grajalnemu odboru pisal, da ni on spregovoril tistih razžaljih besed proti Gregorigu in je zastavil za to trditev svojo častno besedo. A vse priče, ktere je zaslišal odsek, so izjavile, da je Iro tiste besede res spregovoril in da so ga čuli tudi drugi poslanci. Posl. Iro se je torej v pismu, v kterem zastavi svojo pošteno besedo za resnico, očitno lagal in s to lažjo tudi doigral nečastno svoje parlamentarno delovanje. Odložil je svoj mandat in se umaknil iz političnega življenja. Padel je sam v jamo, katero je Gregorigu kopal.

Slovenci! Pridno zahajajte na slovenske shode!

Predlogi.

V osmi seji dné 7. oktobra je vlada iznova predložila načrt zakona o kmetijskih zadrugah. Obžalujemo, da se osnova nikakor ne ozira na narodne manjšine v deželi. Naša koroška kmetijska družba popolnoma prezira nas Slovence, nič boljše ne bo postopalo vodstvo deželne zadruge. Slovenski poslanci se bodo torej potegovali za to, da se pri ustanovitvi kmetijskih zadrug postavnim potom varujejo slovenskim manjšinam na Koroškem in Štajerskem narodne pravice. V istej seji sta ponavljala poslanca dr. Krek in dr. Ferjančič predlog, naj se prenapredi postava o bratovskih skladnicah, poslanec Pogačnik pa iznova navetuje, da se kmetskim sinom olajšajo vojaške dolžnosti. Poslanca dr. Gregorec in Einspieler sta se pritožila zaradi krivic, ki se štajerskim in koroškim Slovencem delajo pri c. kr. uradih gledé jezikovne ravnopravnosti ter stavila na ministra znotrajnih in denarnih zadev to-le **interpelacijo:**

„Okrajni zastop v Ormožu na Štajerskem je v seji dné 26. avg. 1896 sklenil, pri c. kr. namestništvu v Gradcu se pritožiti zoper to, da dotične c. kr. uradnike slovenskim prebivalcem tega okraja pošiljajo izključivo samo nemške rešitve in vabila samo v nemškem jeziku. Ko so se stranke pri volitvah v davčne komisije branile, sprejemati nemških, jim nerazumljivih dopisov, zagrozilo se jim je, da bodo nemški dopisi siloma priliti na njih hišna vrata. Tako postopanje nasprotuje postavno zagotovljeni jezikovni ravnopravnosti tembolj, ker v ormoškem okraju — razun mesta Ormoža — prebivajo skoro le sami Slovenci.“

Izključivo nemške uradne dopise, rešitve in vabila dobivajo brez izjeme slovenske stranke tudi v drugih okrajih na spodnjem Štajerskem in na Koroškem, koder prebivajo Slovenci.

Podpisani vprašajo toraj Njih prevzvišenost ministra za notranje zadeve in denarstvo:

1. Ali sta volje, preiskati to protipostavno postopanje c. kr. uradov na Slovenem Štajerskem in Koroškem, in 2. ali hočeta, c. kr. namestništvu v Gradcu in c. kr. deželnemu predsedništvu v Celovcu zaukazati, da vse jim podredjene uradnike nasproti slovenskim deželanom jezikovno ravnopravnost vsaj enkrat izvršujejo?*

Državna podpora.

V devetaj seji dné 8. oktobra je prišel v razgovor načrt o postavi, vsled ktere namerava vlada deželam, ki so po povodnji in po hudojuri poškodovane, razdeliti 8 milijonov goldinarjev podpore iz državne blagajnice. Ista razprava se je nadaljevala še v deseti seji dné 12. oktobra. Govornikov je bilo oglašanih 69, pa do besede jih je prišlo le 14. Tekmovali so eden z drugim, kdor bi več državne podpore za svoj okraj zahteval od vlade. Demokratje so kar tirjali, da se vsem oškodovanim povrne vsa škoda. Taka tirjatev je vendar prenapeta. Kako pride vlada do tega, da bi na račun vseh davkoplačevalcev podpirala še bogate akcijske družbe, premožne fužinarje in bogate velike posestnike? Vsi ti bogataši si lahko sami pomagajo. Tudi Steinerjev predlog, naj se zviša državna podpora na petdeset milijonov, sega čez potrebo. Vsa škoda, ki je prizadela posamezne posestnike in občne naprave, ne doseže 50 milijonov — torej bi prejel vsak poškodovanec še kaj „po vrhu“. V tem pa so se strinjali vsi govorniki, da je od vlade nasvetovana podpora 8 milijonov goldinarjev prepičla. Vladni predlog je bil budgetnemu ali proračunskemu odseku izročen.

Odseki.

Po končani razpravi o državni podpori sledile so volitve v štiri najnujnejše odseke in sicer v proračunski odsek, ki šteje 48 članov; v legitimacijski odsek, t. j. odsek, ki ima pretresovati, ali je bil vsak poslanec pravilno izvoljen ali ne; v peticijski odsek, ki šteje 36 članov in sprejema razne prošnje, ktere zbornici dobajajo in v imunitetni odsek, ki obstoji iz 24 članov, kteri se posvetuje in predlaga, ali se sme kak zažtoženi poslanec za čas zborovanja sodniji izročiti ali ne. Pred volitvijo teh štirih odsekov je posl. Schönerer predlagal, naj se ne volijo odseki po listkih, ampak vsak poslanec naj imenuje po abecednem redu člane za odseke. Tako glasovanje bi trajalo kakih 5 ur. Nagajivni predlog so podpisali samo nemški liberalci, kar je hudo razjezilo Schönererja. Porogljivo zaupije torej proti nemškemu nacionalcem: „Živela obstrukcija“, kar je vzbudilo občno veselost v zbornici.

Slovenske pokrajine zastopata v proračunskem odseku gg. dr. Krek in dr. Gregorčič. Ker je pri volitvi zastopnik dolenjskih mest g. posl. dvorni svetnik Šuklje proti poslancu dr. Kreku ostal v manjšini, je prvi zaradi tega izstopil iz krščansko-slovenske narodne zveze ter se umaknil med „divjake“. — Eden izmed najvažnejših predlogov je poslancem izročila vlada dné 12. oktobra. Letos namreč poteče postavni obrok deseterih let, za ktere je bila pogodba med Avstrijo in Ogersko veljavna. Liberalci so vsled svoje nagajivosti že spomladu prepričali mirno razpravo o tej pomenljivi zadevi, sedaj vnovič nadaljujejo brezplodno kljubovanje in zabranjujejo vsako resno posvetovanje. Vlada avstrijska se je v tej zagati sporazumela z ogrsko vlado in poslanski zbornici predložila načrt zakona, po katerem naj bi ostala dosedanja pogodba še eno leto, t. j. do konca l. 1898. v veljavi. Se-

danja nagodba pa je avstrijskim deželam na veliko škodo in daje Ogrm primeroma preveč dobička. Tako sodijo vse stranke naše zbornice. Grofu Badeniju je vse ležeče na tem, da pridobi večino za vladni predlog, po katerem bi se podaljšala začasna pogodba za eno leto. V ta namen se vedno pogaja z desnico in njenimi skupinami, pa tudi z nemškimi veleposestniki in z Lahji. Slovanska krščanska zveza je sklenila le v tem slučaju glasovati za provizorij, ako se vlada obveže in daje gotovo poročstvo, da bode izpolnila vsaj najnujnejše zahteve, ki so jih slovenski, primorski, dalmatinski in rusinski poslanci grofu Badeniju že naznanili.

(Dalje sledi.)

Pripis. Dné 26. t. m. je odložil dr. Katrein predsedništvo in splošna zmešnjava je večja, nego kedaj poprej.

Dopisi prijateljev.

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Letina. — Razno.) Pri nas se je letina, bodi Bogu hvala, še precej dobro obnesla. Hujšega smo se bali, ko je meseca majnika sneg pokrival naša žitna polja; rž, naš glavni pridelek, je res precej trpela, in bila v krajih prav slaba. Vse drugo je pa še koj, kakor pravimo, „tako eno dobo“, zlasti hajda je bila boljša kakor nekaj prejšnjih let, in zavoljo tega smo se tudi v nedeljo dné 17. oktobra ljubemu Bogu posebno zahvalili. Naš občespoštovani g. župnik Val. Šumah so pri nas upeljali to hvalevredno navado, in želeli bi bilo le, če bi tudi v drugih krajih opravljali „zahvaljeno nedeljo“, ker mi ljudje smo pozabljivi, posebno hvaležnost do Boga dostikrat ni naša najmočnejša čednost. Belo oblečene deklice so nosile v ovenčanih krožnikih poljske prideleke, sli smo z Najsvetejšim po polju v procesiji in na konec zapeli Bogu hvalno pesem. Bog nam tudi znanprej blagoslovi polje in živež! — Neka bolezen, pravijo, da je želodčni tifus, noče nas zapustiti; zmirom še ljudje boleajo za njo. Pravijo: ni mošta in ljudje morajo piti vodo, odtod bolezen; no, nekaj mora biti krivo, in Bog daj nam tedaj dobre vode in odvzemi nam bolezen. Zavolj mošta gre nam kmetom res hudo in jako čutimo njega pomanjkanje. Nekaj mokrega moramo imeti za „malco“. Voda je pa menda nevarna, in nekterim tudi premokra, vino ali pivo predrago, ne preostaja tedaj drugega, nego „osoljeno“ žganje, ki pa dela jame v možnje in velikokrat tudi v glave!

Iz Železne Kaplje. (Podružnična cerkev sv. Lenarta v Remšeniku) je bila letos znotraj in zunaj popravljena in bo na Št. Lenartsko nedeljo, t. j. dné 7. novembra, blagoslovljena. Cerkev leži na potu od Železne Kaplje do Solčave in je bila posebno v starih časih veliko obiskovana. Votivne tablice na zidovju pričajo, da so posebno žene na porodu tukaj iskale pomoči in veriga okrog cerkve nam priča, da je tu bilo v starih časih zavetišče (Asyl). Vojaški beguni so se v teh krajih skrivali, in še dobro se spominjajo ljudje, kako so Kapljančani pomagali v šestdesetih letih tega stoletja loviti vojaške begune. Ko se je v cerkvi napravil novi tlak, našle so se kosti, ktere so se prenesle na župnijsko pokopališče v Kapljo. Sedaj ima cerkev tudi nove čedne klopi, kterih prej ni bilo, da so si trudni romarji vselej morali prinašati klopi iz bližnje gostilne. Tudi prižnica je nova in cerkevica znotraj popolnoma čedno naslikana, zunaj pa obeljena. — Imenitna je cerkevica sv. Lenarta po mnogih pravljicah o Turkih, ki so se tu klatili, in ljudje pravijo, da podkove, nabite na cerkvenih vratih, so od Turkov, in veriga okoli cerkve iz brzd turških konj. Na solčavsko stran proti Ouševi se nahaja znani „Žegnani studenec“, kjer izvira mrzla in dobra voda. Pravijo, da so se neki škof, iz Solčave gredé tukaj okrepčali in iz hvaležnosti ta studenec blagoslovili. Tako stoji zapisano tudi v spominski knjigi solčavske fare, in je to verjetno, ker so svoj čas hodili ljubljanski škofi tód na Koroško, dokler je en del Koroške spadal pod ljubljansko škofijo. Od Št. Lenartske cerkve se odpira na Koroško lep razgled. V mežnariji, kjer se nahaja prav čedna gostilnica, dobiš dobro in pristno kapljico Štajerca. Za duhovne se je letos v podstrežji pripravila posebna soba, ki se je pogrešala dosedaj. Od Št. Lenarta se pride lahko na Ouševovo goro, na štajersko mejo pa za poldrugo uro, kjer najdeš že lepe kažipote „slovenskega planinskega društva“.

Iz Kotmare vesi. (Političen shod.) Dné 18. okt. je napravilo katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem pri nas shod, ki se je obnesel na zadovoljnost vseh poslušalcev v vsakem oziru izvrstno. Shod je bil v novi, z narodnimi in cesarskimi zastavami bogato okrašeni hiši g. župana Prosekarja. Nič ni pomagalo javkanje nemške klepetulje „Freie Stimmen“, ki je že dan popred svojim bralcem naznanjala, da Slovenci drugod niso mogli dobiti primerneга prostora in so se morali zadovoljiti z novo hišo, ktera

še niti dodelana ni. Veliki in prostorni zgornji prostori bili so natlačeno polni poslušalcev. Prišli niso samo kmetje iz domače vasi, temveč tudi iz oddaljenih Borovelj, Kaple, Hodiš in sosednjih vasij. — Okoli 3. ure popoldne otvori č. g. Jos. Rozman iz Celovca shod, predstavi c. kr. okrajnega komisarja pl. Rainerja kot zastopnika vlade in na kratko razloži pomen in namen političnega društva. Potém oddá besedo g. Štihu, ki govori o kmetskih potrebah. Pravi, da je pošiljatev poslancev v korist ali škodo kmetu, zakaj, če si kmet izbere dobre poslance, bodo gotovo delovali v njegov prid; nasprotno pa, če izvoli možé, ki nimajo niti volje niti zmožnosti koristiti ubogemu kmetovalcu, mu bodo ti še v kvar. Mnoge postave, ktere so še sedaj v veljavi, so škodljive kmetu, kar dokazuje z izgledi. Nadalje omenja kmetskih zadrug in pravi, da so jih prepričali liberalci v državnem zboru, ko bi mogle priti že v razpravo. Polaga potem na srce zbranim, posebno kotmirskim volilcem, naj pri prihodnji občinski volitvi dobro pazijo, koga bodo volili, kajti na tem je veliko ležeče. G. J. Rozman v skoro jedno uro trajajočem govoru slika sedanji zamotan politični položaj in razlaga razne stranke, posebno v naši koroški deželi, kjer se nahajajo tri stranke: liberalna ali svobodnjaška stranka, ki pa se sedaj po novem imenuje tudi nacionalna, t. j. stari liberalni volk v novi koži; socijaldemokratska, ki je nekak izrodek prejšnje, in sin je hujši od očeta; in slovenska katoliška stranka, ki hoče dati vsakemu svoje. Dalje razlaga zbranim, kaj delajo tam v državnem zboru za kmeta poslanci, pred vsem koroški. Vseh devet, razun jednega, in to je čast. g. poslanec Lambert Einspieler, prav pridno dela „obstrukcijo“, to se pravi ropot, in so se pridružili Schönererju in drugim liberalnim in nacionalnim poslancem, ki so si zapisali na svoj prapor, da se ne sme ničesar dobrega skleniti, ampak prepričati vsako delovanje, dokler se ne prekličejo jezikovne naredbe za Češko in Moravsko. Te jezikovne naredbe določajo, da mora znati v teh dveh deželah vsak češki uradnik tudi nemški in nemški češki jezik, namreč jezik, ki ga govori tamkaj. (Klici: „Saj tako je prav!“) Dr. Artur Lemiš, ki je voljen iz pete ali delavske kurije, je jeden prvih. „Iz njihovega sadú se bode te gospode spoznalo,“ pravi g. govornik; in res, kakor sedaj delajo, to se pravi, volilcem pesek v oči metati. Slednjič svetuje, da naj se poslužuje kmet dobrih, pravih listov in naj jih prebira, da na ta način spozná resnico. Zbrani so govor živahno odobraval. Č. g. Ogris iz Kaple, natančno pojasnjuje, kako važne so občinske volitve za vsako občino, ko se vendar gre, ali ima kakšna občina večje ali manjše občinske doklade. Šolo, pota, občinskega tajnika in druge take stvari morajo oskrbovati občine, in od občinskih svetovalcev in župana je odvisno, če znajo ti umno in varno gospodariti, da občinam ne nalože prevelikih doklad itd. G. Rozman govori nató o kmetskih zadrugah, in želi, da bi se kmetje sami združili, ker jim drugi, posebno naši nasprotni poslanci nočejo pripomagati do združenja. Medsebojna ljubezen naj vodi kmetovalca, da bo šel roko ob roki s svojim stanovskim sosedom. — Zadnji se oglasi še župan g. M. Prosekar in predlaga sledeče **resolucije:**

1. Dné 17. okt. na političnem shodu v Kotmarivesi zbrani slovenski možje izrekamo zahvalo in zaupanje svojim poslancem v koroškem deželnem zboru, kjer so se vstrajno potegovali za naše koristi.

2. Izrekamo popolno zaupanje svojemu g. državnemu poslancu Lambertu Einspielerju in odločno obsojamo obstrukcijo nemških poslancev.

3. Smo jako veseli, da nas je prišlo poučit kat.-pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem, in želimo, da to stori še večkrat.

4. Pozdravljamo vladni predlog o kmetskih zadrugah, ki naj se čim preje upeljejo.

Te resolucije bile so jednoglasno — vsaka posebej — vzprejeta. Potem pa, ker se nihče več k besedi ne oglasi, se zahvali predsednik tako obilno došlim poslušalcem, kakor tudi g. komisarju, ki je ves čas prisostvoval zborovanju, in zaključil s primernim nagovorom na sv. očeta papeža in presvitlega cesarja shod. Kotmirski pevci so precej nató zapeli cesarsko pesem in so tudi pri prosti zabavi, ki je trajala še pozno v noč, prav dobro zabavali navzoče. Tudi napitnic ni manjkalo. Z veseljem upanjem, da bi ta shod rodil zaželjenega sadú, smo se razšli.

Od Zile. (Glas iz ljudstva.) Mnogo lepih, koristnih in resničnih stvari zapustili so nam naši pradedi. Ko bi se držali teh nauk, slo bi nam v marsičem bolje, kakor se nam godi po naši domišljiji. Posebno Slovenci imamo tehtne uzroke, gledati in ravnati se po zakladih „starih“. — Eden najlepših podedovanih zakladov so naši pregovori. Mnogo jih imamo, toda le malokdaj in malokdo se po njih ravná. Danes hočem opozoriti samo na jeden pregovor, ki se, da si je prevažen za naš čas, mnogo premalo upošteva. Glasi se tako-le: „Ne zidaj drugim hiš, dokler se tvoj dom podira.“ — Ali se držimo vsi zavedni Slo-

venci tega pregovora? Nikakor ne! Kako čuvamo mi svoj dom? Kako obračamo svoje moči? Kam? — Napake naše so: mlačnost, poblehnost in strah ali bojazen; pred čem? Naj misli vsaki sam! Zaradi teh napak trpimo dosti škode, oviramo sami svoj razvoj in napredek v vsakem oziru — podiramo svoj dom in zidamo drugim hiše! In kako ravnamo z denarjem? Narodnih bogatinov itak nimamo veliko, (častiblepnih je seveda več); in tudi takih ne manjka, ki imajo kase — zá-se. Toda enkrat mora resnica biti povedana: Ali se dostikrat ne podpirajo tuji, večni sovražniki naši — bolj kot mi in naši zavodi; ali ne delata Nemec in Lah z našim denarjem zoper nas? Ali se ozira eden od njiju na nas in naše opravičene želje? Ali nam privoščita piko na „i“? Ali podpirata ona naše narodne naprave? To zadnje se ni še zgodilo odkar smo v Evropi; in tudi zdaj se ne zgodi, ko krščansko solnce sije. Od nas Slovencev se zahteva upoštevanje krščanstva in „pax“; toda če se ganemo v národnem obstoj svoj: takrat je vse „masslos“ in jasno se pokaže s prstom „pst“. Vse kar storimo in zahtevamo za národ svoj, se zgodi ob „neugodnem času“, in med črkami se bere komando „Achtung“. In kaj storimo mi? — Mi jih podpiramo prav pridno. — Zahtevajmo od njih, da tudi oni podpirajo nas. To bi bilo res krščansko; dobili bomo pa le odgovor „versteh' nicht“. Mi naj pa smo dolžni kot sosedi in katoličani vse „zastopiti“, kar pišejo o naših zadevah in posebno o vseslovenskem shodu? — Naj izginejo: mlačnost, poblehnost in bojazen v tem oziru in naj jih nadomesti: odločnost. „Trd bodi mož“ posvetni in duhovski v národnem boju; ne skrivaj prstov, kedar je treba položiti dar na národni oltar, ampak odpri srce in daj vsaki kolikor moreš: to je naša dolžnost. Pred vsem pa ostanimo složni, kakor smo do danes, hvala Bogu — na Koroškem.

Glasovi nasprotnikov.

Se že vjedajo! Komaj smo naznanili prihod novega slovenskega odvetnika v Celovec, že se oglašajo stara klepetulja iz celovških stolnih ulic, imenovana „Fr. Stimmen“, ter v svoji 126. številki na prav nesramen način napada g. dr. Kraut-a. Pričakovali smo tak napad, ker predobro poznamo ono „častno“ gospódo, ki se zbira okrog „Fr. St.“. Hudujejo se, da je „Mir“ priporočal, in da je tudi „Kärntner Ztg.“ v kratki notici omenila, a brez vsake priporočilne besede, novega g. odvetnika. Iz vsake vrstice nasprotnega lista se kaže grdo njegovo vohunstvo. Pravi, da bode došli gospod „vsekako središče tukajšnje slovenske agitacijske občine“, in da je dr. Kraut „znan radikalno-národnem Slovenec“. G. dr. Kraut doslej še nikoli ni nastopil v javnosti, in vendar ga blati nasprotni list samo zavoljo tega, ker ne zatajuje in izdaja svojega národa, kakor delujejo premnoge one kukavice in národne izdajice okrog „Fr. St.“. O, dobro vémo, komu je tako neprijeten prihod slovenskega odvetnika na Koroško! Kar je dovoljeno vsem drugim, prosto naseliti se kjersibodi, hoče ta klika zabraniti vzglednemu in spoštovanemu možu samo zavoljo tega, ker je — Slovenec! Doslej so kruto branili prihod Kranjcem in Štajercem, sedaj tudi ne prizanašajo Koroščem, ker vidijo, kako lažnjiva je tista njih trditev, da slovensko gibanje je zasejano samo po tujcih! — Vam pa, slovenski rojaki, so napadi nasprotnikov najboljši kažipot, kam se vam je obrniti, in da je prava národna dolžnost vaša, da se oklepate svojega odvetnika, a ne nosite novcev svojih tujcem, ki za nas nimajo srca, pač pa toliko zasramovanja.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Občni avstrijski poljedelski shod bode dné 14. novembra t. l. na Dunaju. Obravnavale se bodo sledeče točke: 1. Organizacija kmečkega stanu; 2. avstro-ogerska pogodba; 3. poljedelstvo in borza; 4. davki in pristojbine. Vsakdo, komur je na srcu socialna preosnova kmečkega stanu, bode pozdravljal ta shod. Udeležili se ga bodo tudi slovanski poslanci in, kakor se čuje, pojde na shod več slovenskih poljedelcev, ker bo znižana voznja na železnicah. — Pri volitvah v pridobninski komisije na Dunaju so vseskozi zmagali protisemitje. Tako le-ti vedno bolj podirajo krivonose žide in nemške liberalce. — Dné 25. in 26. t. m. je bil na Dunaju shod avstrijskih posojilnic, osnovanih po načelu Raiffeisen. Govorilo se je o skupni organizaciji teh posojilnic. — Zidali bodo vendar le železnico čez Ture. Vsa pripravljala dela so dovršena in se bajé dotična postava kmalu predloži državnemu zboru. Železnica preko Karavank je torej zopet pokopana! — Tirolski liberalci in nacionalci so se na „volks-tagu“ zjediniли zoper katoliško stranko. Šlo je tako, kakor takrat, ko sta se pobratila Herod in Pilat.

Druge države. V Rusiji je letos slaba letina. V 14. okrajih utegne nastati lakota, vsled tega je milosrdni car Nikolaj ukazal, naj se kmetom v teh okrajih les in kurivo daje brezplačno iz

državnih gozdov; tudi se naj začnejo staviti javna poslopja, da si reveži kaj prislužijo. — Italijani so se umaknili v Afriki iz Kasale (trdnjave na abesinski meji) in poklicali vojake domov. Lah pač niso našli sreče v Afriki. — Med Bolgarijo in Turčijo se snuje baje neka posebna zveza. Bolgarski knez Ferdinand je namreč predložil sultanu ponudbo, naj se sklene med obema državama trajna pogodba za skupno napadanje in odbijanje zunanjih sovražnikov. — Na otoku Kreti je nastala lakota. Nad 40 tisoč ljudi je brez živil. — V Rusiji je za 2 milijona nemških naseljenikov 4 tisoč nemških ljudskih šol. Nekteri ministri so hoteli te šole porusiti, pa car tega ni dovolil, ampak samo to, da bode na teh šolah ruščina obvezni predmet. Krivični Nemci, sramujte se pred to pravičnostjo! — V Srbiji zopet dobijo nove ministre, ker je odstopilo Simič-ovo ministerstvo.

Novičar.

Na Koroškem. (Nova podružnica sv. Cirila in Metoda.) C. kr. deželna vlada v Celovcu je potrdila pravila nove podružnice sv. Cirila in Metoda za Pokrče in okolico. Bog blagoslovi njeno delovanje!

(Osebne novice.) Gosp. Jož. Zanoškar iz Kranjske Gore je imenovan za živinozdravnika v Železni Kaplji. — Č. g. o. dr. Odilo Frankl, gimn. profesor v Št. Pavlu, je imenovan za konservatorja centralne komisije za ohranitev spomenikov na Dunaju. — Blizu Lipe se je dné 20. t. m. ponesrečil več. g. župnik iz Št. Ilja, Jož. Sablatnik, ko se je vozil iz Beljaka domov. Splašili so se konji in g. župnik je padel iz voza ter se precej hudo poškodoval. — Na vseh svetih dan obhaja v Rimu novo mašo č. g. dr. Mihael Opeka, bralcem Mohorjevih knjig ter „Dom in Svet“-a dobro znani slovenski pesnik in pisatelj. Č. g. novomašniku iskreno čestitamo!

(Humberška cesta) je sedaj cela preložena in dogotovljena. O tej preložitvi se je mnogo pisalo in govorilo in zlasti kmetje so si o nji napravili svoje posebno, dobro utemeljeno mnenje, kterege ne izpodrine nobeno hvalisanje liberalnih in uradnih listov. Dné 22. oktobra se je otvoril zadnji del ceste ob Novi vasi. Koliko vrišča je bilo takrat, ko so otvarjali prvi del ceste in odkrivali Schmidtov spomenik, in kako klaverno se je sedaj vse zvršilo. Zbralo se je nekaj gospóde iz Celovca in okolice ter nekaj kmetov, a kakor nam je pravil očividec, bilo je vse bolj podobno kakemu pogrebu, kakor pa slavnosti. G. deželni predsednik je rekel, kako ga veseli, da je mogel cesto otvoriti še pred svojim odstopom, in kolikega pomena je nova cesta za promet! No, bržkone naj tolaži draga in daljša nova cesta Rožane, da je — železnica preko Karavank zopet splavala po vodi!

* Nove koleke upeljejo z dném 1. jan. 1898. l. — Socialdemokratje so imeli dné 17. t. m. shod v Celovcu, kterege je razpustil vladni zastopnik zaradi napadov na vlado. — Blizu Sveč je utonil v Dravi 28letni delavec A. Vidiči. — V Celovcu delajo sedaj priprave za upeljavo telefona. — Na Dunaju se je dné 19. okt. osnovala akcijska družba za zidanje železnice Volšberg-Zeltweg in Spodnji-Dravberg-Velenje. — V Žrelcu pri Celovcu je pogorelo pohištvo Jožefa Šorna p. d. Jamnika. — V Naborjetu se je ustanovilo katoliško ljudsko in delavsko društvo za kanalsko dolino. — V nemškem Plajberzi so ustanovili krščansko-socialno delavsko društvo. — Natečaj za riborejo bode v Celovcu (v kmetijski družbi) od 20. do 21. novembra t. l. — V Lieserhofenu se je obesil neki 16letni pastir, ker ga je grajal njegov gospodar. Znamenje časa!

Na Kranjskem. Telefon so otvorili v Ljubljani dné 16. okt. Zvezali so ga tudi že z Dunajem, Gradcem in Trstom. — Vlada je koncesionarjem za zgradbo lokalne železnice iz Ljubljane na Vrhniko gg. Iv. Hribarju, G. Jelovšku in Iv. Grudnu dovolila ustanoviti delniško društvo z imenom „Lokalna železnica Ljubljana Vrhnika“. Sedež društvu bo na Dunaju. Zdj se vrši odkup zemljišč. — Javna lekarna se napravi v Tržiču. — Na Zidanem Mostu je vlak povozil sprevodnika M. Martona iz Siska. — Županu v Kranju, g. Karolu Šavniku, podelil je cesar naslov cesarskega svetovalca, ondodnemu občinskemu svetovalcu g. Fr. Dolencu pa zlati zaslužni križec s krono. — Bralno društvo snujejo v Mostah pri Ljubljani. — V Ljubljani se snuje zadruga kranjskih klobučarjev, s katero hočejo povzdigniti domače rokodelstvo. Dobro! — Miliceva tiskarna v Ljubljani je izdala zbirko pesmi „Iz luči in teme“. Zložil E. Gangl. Cena vezanemu iztisu je 1 gld.

Na Štajerskem. Znani slovenski skladatelj g. dr. Benj. Ipavica, zdravnik v Gradcu je od cesarja odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono. — Prošt v Ptujju je postal č. g. J. Flek, dekan v Jarenini. — Nad 400 nemških študentov v Gradcu je napravilo nemškemu profesorju Frischaufu „mačo muziko“, ker je prijatelj in podpornik slovenskemu planinskemu društvu. Tako vedno napreduje nemška

surovost in krivičnost. — Slovensko planinsko društvo postavi kočjo na Menini ob kranjsko-štajerski meji. — V Celju se je ustrelil deželni brambovec E. Šlumpf, ker je moral služiti tretje leto. — Razstava živine v Ljubnem se je dobro obnesla. Prignali so dokaj lepe živine. — Pri Radgoni zgorel je parni mlin dedičev Mih. Trumerja.

Na Primorskem. Tržaški lahoni so jo zopet dobili po nosu. Tamošnji občinski svet je bil zavrgel izvolitev g. Nabergoja občinskim svetovalcem. Namestništvo in ministerstvo je ta sklep ovrglo, ker je protipostaven in sedaj je to razsodbo potrdilo tudi državno sodišče. — „Soča“ bode po novem letu izhajala dvakrat na teden. — Gabrščekove „Slovanske knjižnice je izšel 65. do 68. zvezek. Obsega izvirni roman Pavline Pakkove: „Slučaji usode“. Cena 72 kr.

Po drugih deželah. V Zagrebu so čutili dné 18. okt. precej močen potres. — V Zagrebu je umrl odlični hrvatski rodoljub dr. P. Muhič. — Na Dunaju so obesili dné 15. okt. roparja in morilca dveh žensk, delavca Doležala.

Duhovniške zadeve v krški škofiji.

Na župnijo Gorje je prezentovan č. g. Vojteh Krejčič, provizor v Črnečah, na župnijo Zgornji Milstat č. g. Jož. Gros, župnik v Treblingu.

Vabila.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda v Medgorjah napravi v nedeljo dné 7. novembra 1897, ob 4. uri popoldne letošnji občni zbor pri Martincu v Habru (Medgorje). Govorilo se bode o šolskih potrebah Slovencev, nastopilo bo več govornikov. Potem pa je poštna domača zabava s slovenskim petjem. Rojaki, Slovenci, pridite v prav obilnem številu!

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pribloves in okolico ima v nedeljo dné 14. novembra svoj letni zbor pri Ilgu v Kazazah po popoldanski božji službi z običajnim vspeodom. — Slovenci, pridite v prav obilnem številu!

Sejmovi meseca novembra 1897.

Dné 3. v Spod. Dravberzi; 8. v Naborjeti, Podkloštom, v Pliberku; 11. na Ziljski Bistrici, v Šmartnu nad Beljakom; 25. v Guštanju, 29. v Velikovcu; 30. na Vratih.

Tržne cene v Celovcu

dné 25. oktobra.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	30	7	90
rž	4	45	5	56
ječmen	—	—	—	—
oves	2	19	2	74
hejda	3	56	4	45
turšica (sirk)	3	46	4	32
pšeno (kaša)	6	80	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	95	1	54
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 20 kr. do 2 gld. 40 kr. kisló 1 gld. 55 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 65 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 64 do 72 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 115 do 135 gld.

Loterijske srečke od 23. oktobra.

Linc	42	85	17	74	27
Trst	57	50	9	12	47

Naznanila.

V najem se dá hiša,

v kateri se nahaja gostilna in kramarija, ležeča na lepem kraju ob okrajni cesti in blizu cerkve. Oddá se s 1. januarjem 1898. l. in sicer za čas petih let. Več v tej zadevi je poizvedeti pri srenjskem uradu na Debrih, pošta Vrba ob vrbskem jezeru.

Mežnarsko službo

išče rokodelce Jurij Blasi v Svincu (Eberstein) na Koroškem.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljšo in najcenejšo šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravila v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča najnovejša pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

Garantirano pristni gorenjski brinjevec
je dobiti v vsaki meri in vsak čas pri Antonu Jamarju, kuharju brinjevca in posestniku na Bledu (Veldes) na Kranjskem. — Cena in vzorec zastoj na zahtevanje.

JANEZ KUŠEJ,
slovenski svečar v **Železni Kapli,**
ponuja svoje sveče iz pristnega voska po 2 gl. 40 kr. kilo. Tudi druge reči, kakor slaščice itd., ima vselej v zalogi.
Slovenci! Svoji k svojim!

Jakob Petschounik,
usnjarski trgovec
v Celovcu, na novem trgu št. 4
med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopperjevo prodajalnico.
Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarско orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za črevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.
Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

pošilja pod jamstvom in na poskušnjo po najnižjih cenah in pod najugodnejšimi pogoji!

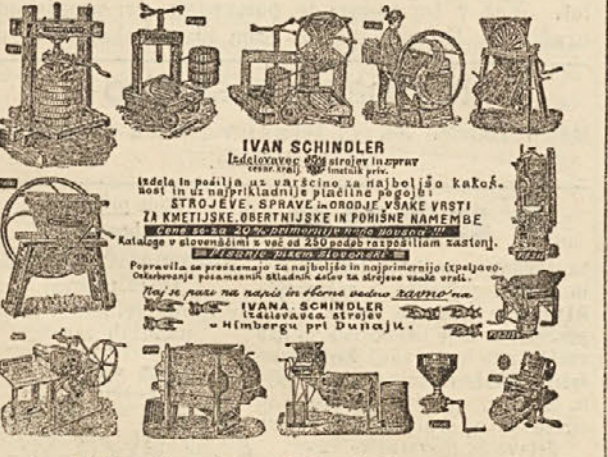
Lito železo, varovo ali priročno, za vsakovrstne stroje.
Bogato ilustrovani 192 strani občinski ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 24.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča
izvozno pivo in ležak.
Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“ „k prvemu kraju“
kolodvorske ulice št. 7. v Celovcu.
Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.
Spoštovanjem **R. Kokl.**

Pijančljivost
se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena škatlja velja 2 gl. 20 kr. Dvojna škatlja za bolj zastarane bolezniki 4 gl. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.
* Ime zavarovano.

IVAN SCHINDLER
Izdelovalec strojev in naprav
v Celovcu, na novem trgu št. 4.

Izdelava in prodaja vsakovrstnih strojev in naprav za kmetijstvo, posebno pa za mlinarstvo, čevljarstvo in čiščenje. — Izdeluje tudi vsakovrstne orodja in naprave za domačo rabo. — Vse stroje in naprave izdeluje po najnižjih cenah in pod najugodnejšimi pogoji. — Kataloge v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

I. Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

Dr. Alojzij Kraut,
odvetnik v Celovcu,
naznanja vsem svojim rojakom
otvoritev svoje pisarne z dném 2. novembrom t. l.
v stari Mohorjevi hiši na benediktinskem trgu št. 4., v pritličji, prve duri na levo.

Tovarna za kmetijske stroje.
Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno
Konrada Prosch-a,
v Celovcu, Adlergasse št. 19.
nasproti c. kr. kmetijske družbe,
kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroj, ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)
Cenike pošilja zastoj.

Mihael Perkonig-ova
tovarna za usnje v Velikovcu,
že nad 60 let obstoječa, priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu v velikovski okolici in v podjurski dolini svojo veliko zalogo daleč okrog slovečega raznega usnja in prevzame tudi vsako, v usnjarsko stroko spadajoče delo po najnižjih cenah.

Najnovejši stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo; rezalnica za repo in krompir (repico); mlini za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice za mnoge gospodarske namene itd., nadalje:
robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sodruž.
C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarna in fužina na par, na Dunaju, II. Taborstrasse 76.
Odlikovana z čez 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnamami.
Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Ječmen
kupi in plačuje po najvišjih cenah tovarna za sladno in figovo kavo **C. Wenger v Celovcu**, Št. Rupertska cesta.
Julij Ivanetič,
trgovec s tržaškim blagom v Celovcu
„pri angelju“, Št. Vidsko predmestje, priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega, kolonijalnega in materijalnega blaga, po najnižjih cenah, zagotavlja pošteno in vestno postrežbo.

C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger
v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija, podružnica v Budimpešti VII., Garay-uteza št. 48 v lastni hiši.
Dobre cerkvene orglje po ceni z zelo ugodnimi pogoji. Ceniki zastoj.

Priden fant,
ki se želi učiti pilarstva, 15 do 16 let star, naj se oglasi pri **Peter Scheinig-u**, pilarskem mojstru v Borovljah.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.
Med vsemi dosedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški boleznim in zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“
ki gotovo pomaga in je najboljšo zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gl., po pošti poštnine prosto 1 gl. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,
Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.
Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.
Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilgel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuc v Geviču, 8. junija 1896.
Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.
Pristno le z zgornjo znamko.

